

Wunderbaum stelt cultuurpolitiek debat op scherp in "Venlo" HHHHH

door Liv Laveyne

Ziehier de mens, dat beest

"t Is feest, "t is feest en "t is hier nog nooit zo plezant geweest. Daar heeft het alle schijn van bij Venlo, maar zelden kwam de kater zo hard aan. Het nieuwste locatietheaterstuk van collectief Wunderbaum is verplichte kost voor al wie cultuur een warm hart toedraagt en voor wie dat niet doet, voor nieuwe ministers en het aloude klootjesvolk. "t Is feest, "t is feest: zo right in your face dat het lachen je vergaat.

Door Liv Laveyne

- Moeder Remmers: "Maar wat voor kunstwerk is dat dan?"
- Juffrouw Remmers: "Gewoon een kunstwerk over tolerantie, mam. Mevrouw Scholten wil dat we niet meer bang zijn en dat we door dat kunstwerk gaan nadenken."
- Moeder Remmers: "Oh, waarover dan?"
- Juffrouw Remmers: "Over hoe je jezelf ziet als onderdeel van een geglobaliseerde wereld."
- Moeder Remmers: "Oh wat leuk. Wat is het dan?"
- Juffrouw Remmers: "Een ijsschots, mam."
- Moeder Remmers: "Oh wat leuk."

In de theaterzaal van de Gentse Vooruit hangt boven de scène de leus "Kunst verheft", omdat de socialisten vonden dat kunst het arbeidersvolk geestelijk moest verrijken. Cultuurparticipatie, het is heus geen woord dat uitgevonden werd door Anciaux. Venlo houdt zich ver weg van de rode pluche van die theaterzaal, maar speelt tussen de houten banken en tafels van De Meibloem in Gent. Het maffe feestzaaltje in de Brugse Poort wordt er voor even Venlo. De Nederlandse stad van carnaval, asperges, Duitse drugstoeristen en Geert Wilders. Het publiek is er getuige van de onthulling van een kunstwerk in de openbare ruimte, "een activerende artistieke droom ten behoeve van de tolerantie", zoals de schepen van Cultuur (actrice Marleen Scholten) dat noemt. Tegenover haar hoogdravende woorden staan potige Tirolermeisjes aan de tap en zijn er worst, bier en bonkende muziek à volonté. Het decor, een draaitoneel: ziehier de mens.

Volks vermaak

Wunderbaum speelt het spel slim. Lang blijft het voor ons, niet-Venlonaren, louter volks vermaak waarmee graag (uit)gelachen mag worden. Maar vanuit die comfortabele kijkpositie komt de tackle keihard en onverwacht. Marleen Scholten zet een magistrale vertolking neer als de idealistische schepen, en daarbij krijgt ze duchtig weerwerk van de andere Wunderbaumers: Matijs Jansen als de handtastelijke sponsor-ondernemer, Walter Bart (met Hitlersnor) als de blaffende politiechef die zijn twee vroegrijpe dochters aan de leiband probeert te houden en Maartje Remmers als de zwartgallige lerares met een incontinente bejaarde moeder. Hoe rijkelijker het bier vloeit, hoe donkerder de sfeer wordt. De klauwen worden gescherpt, de vuisten gebald, klaar voor een lynchpartij. Zouden veel andere artiesten in hun discours daders en slachtoffers aanduiden, dan pleit Wunderbaum niemand vrij: iedereen is slachtoffer van elkaars daden. Ziehier de mens, dat beest.

Venlo doet er wellicht iets langer over om schrijnend dichtbij te komen dan in het Nederlandse stadje waar de voorstelling ook speelde, temeer omdat in het stuk een beroep wordt gedaan op een dozijn lokale figuranten. In Gent krijgen we dus Gentse vrijwilligers te zien. Die combinatie verloopt in eerste instantie wat stroef, maar het haalt het verhaal wel uit de anekdotiek en maakt het tot een universele

aanklacht.

Dat toont zich ook in de tekst. Collectief Wunderbaum, dat via improvisaties tot een tekst komt, kreeg ditmaal de hulp van theatermaker Joachim Robbrecht (geboren in Gent maar momenteel vooral werkzaam in Nederland). Zijn barokke taal past wonderwel bij het rauwe realisme van Wunderbaum en levert enkele straffe monologen, speeches die menig politicus met verstomming zouden doen slaan. Zelden kregen de cultuurpessimist en de cultuuroptimist samen in één voorstelling zoveel ter zake doende kritiek over zich heen gekapt. En Wunderbaum, dat sinds dit jaar onafhankelijk van NTGent opereert, toont met Venlo in spel en tekst volwassen te zijn geworden.

Nog tot en met zaterdag in zaal Meibloem, Gent, kaartjes via www.ntgent.be. In 2010 op locatie in Antwerpen, www.monty.be. Ook nog op tournee in Nederland, www.wunderbaum.nl.

De barokke taal van Joachim Robbrecht past wonderwel bij het rauwe realisme van Wunderbaum en levert enkele straffe speeches die menig politicus met verstomming zouden doen slaan. Hoe rijkelijker het bier vloeit, hoe donkerder de sfeer wordt in het mufte feestzaaltje. De klauwen worden gescherpt, de vuisten gebald, klaar voor een lynchpartij.

Publicatiedatum : **2009-11-19**

Sectie : **Cultuur**